

ویژگی‌های یک استاد خوب از دیدگاه دانشجویان

حسن صیامیان^۱
آریتا بالاغفاری^۱
کبری علیگلبندی^۱
سیده فرشته رضانژاد^۲
مریم شریفی نیک^۳
افسانه شهرابی^۲
زینب قاضی زاده^۲

چکیده

سابقه و هدف: مهم‌ترین عامل مؤثر در تعلیم و تربیت دانشجویان و تحقق اهداف آموزشی، اساتید هستند. شناخت ویژگی‌های اساتید خوب موجب ارتقاء کیفیت آموزش خواهد شد لذا مراکز آموزش عالی جهت تعیین ویژگی‌های اساتید خوب از روش‌های گوناگونی استفاده می‌کنند. یکی از این روش‌ها که امروزه کاربرد زیادی دارد جوینا شدن نظر دانشجویان است. در این راستا مطالعه حاضر به بررسی دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در خصوص ویژگی‌های یک استاد خوب پرداخته است.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به روش توصیفی - مقطعی در نیمه دوم سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰ در دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران انجام شد. نظرات ۱۶۰ نفر از دانشجویان مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت. جمع‌آوری داده‌ها از طریق پرسشنامه، حاوی مشخصات جمعیت شناختی و عوامل مؤثر بر ارزشیابی اساتید شامل دانش پژوهی (۷ سؤال)، روش تدریس (۱۱ سؤال)، شخصیت فردی (۱۷ سؤال) و توانایی در ارتباط (۱۰ سؤال) انجام و پس از جمع‌آوری، توسط آزمون‌های آماری آنالیز گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد مهم‌ترین خصوصیات اساتید خوب از دیدگاه دانشجویان به ترتیب فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس، سن، تسلط اساتید بر درس، علاقه‌مندی به تدریس و انتقادپذیری و استفاده از فناوری اطلاعات می‌باشد. هم‌چنین آمادگی برای کمک به رفع اشکال دانشجویان، ارتباط صمیمی با دانشجویان، علاقه‌مندی به پژوهش، انجام کارهای مشترک پژوهشی و در دسترس بودن اساتید از کم‌اهمیت‌ترین ویژگی‌هایی است که یک استاد خوب باید داشته باشد. هم‌چنین نتایج نشان می‌دهد دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر به حیطه روش تدریس اهمیت می‌دهند و اهمیت سه حیطه دیگر اختلاف معنی‌داری را نشان نمی‌دهد.

استنتاج: با توجه به یافته‌ها، فن بیان و مهارت تدریس و تسلط علمی اساتید از مهم‌ترین فاکتورهای تأثیرگذار در ارزشیابی اساتید است. لذا لازم است به منظور جذب اساتید به موارد تسلط علمی، فن بیان و علاقه اساتید به تدریس توجه کافی مبذول و پس از جذب در طول خدمت با برگزاری کارگاه‌های روش تدریس و شیوه‌های برقراری ارتباط مؤثر با دانشجو موجبات بهبود عملکرد اساتید و در نتیجه کیفیت آموزش را فراهم نمود. هم‌چنین به نظر می‌رسد علاوه بر توانمندی علمی، شخصیت فردی اساتید نیز می‌تواند در افزایش انگیزه دانشجویان و در نهایت ارتقاء کیفیت آموزش مؤثر باشد.

واژه‌های کلیدی: آموزش، استاد خوب، دیدگاه دانشجویان

مقدمه

هستند (۱). مطابق دیدگاه طراحی سیستماتیک آموزشی، اساتید اساسی‌ترین عامل برای ایجاد موفقیت مطلوب در

آموزش یکی از وظایف اصلی دانشگاه‌ها می‌باشد و مدرسین یکی از اجزای کلیدی و مؤثر فرایند آموزش

E mail: siamian46@gmail.com

مؤلف مسئول: زینب قاضی زاده - ساری: سه راه جویبار، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، اداره فناوری اطلاعات سلامت

۱. گروه مدارک پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران

۲. دانشگاه علوم پزشکی مازندران

۳. اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۵/۲ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۱/۵/۲۱ تاریخ تصویب: ۱۳۹۱/۹/۶

برای بهتر کردن نحوه آموزش آن‌ها می‌باشد (۱۴، ۱۵). در ایران در سال‌های اخیر پژوهش‌های متعددی در جهت شناسایی عوامل تأثیرگذار بر ارزشیابی دانشجویی اساتید انجام شده است (۱۹-۱۶). نتایج این تحقیقات نشان می‌دهد که قدرت بیان استاد، توانایی در تفهیم درس و ویژگی‌های فردی و رفتاری را به ترتیب از مهم‌ترین اولویت‌ها و عامل تأثیرگذار بر ارزشیابی اساتید دانستند (۲۰، ۲۱). عدم آشنایی دانشجویان با مفهوم واقعی تدریس و اهداف سیستم آموزشی، تأثیر نمره و برخوردهای شخصی اساتید بر دیدگاه دانشجویان، عدم بررسی دیدگاه اساتید به موازات ارزشیابی دیدگاه دانشجویان و تأثیر عقاید شخصی و قضاوت‌های ذهنی دانشجویان از جمله مواردی است که در مطالعات انجام شده نادیده گرفته شده است. در این راستا پژوهش حاضر با هدف تعیین دیدگاه دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در خصوص ویژگی‌های یک استاد خوب در قالب چهار حیطه دانش پژوهی، روش تدریس، شخصیت فردی و توانایی در ارتباط که از عوامل مؤثر در کیفیت یاددهی - یادگیری می‌باشند مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی - مقطعی است. جامعه مورد بررسی را ۳۹۰ نفر دانشجو دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی مازندران در سال ۱۳۹۰ تشکیل می‌دهند. نمونه‌گیری به روش تصادفی صورت گرفته و در نهایت ۱۶۰ پرسشنامه تکمیل شده جمع‌آوری گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه دو بخشی بوده که بخش اول شامل مشخصات دموگرافیک و بخش دوم شامل ۴۵ سؤال مربوط به ویژگی‌های یک استاد خوب می‌باشد که به چهار حیطه دانش پژوهی (۷ سؤال)، روش تدریس (۱۱ سؤال)، شخصیت فردی (۱۷ سؤال) و توانایی در ارتباط (۱۰ سؤال) طبقه‌بندی شده‌اند. روایی پرسش‌نامه با استفاده از پرسشنامه‌های

تحقق هدف‌های آموزشی است. استاد می‌تواند نقص کتاب‌های درسی و کمبود امکانات آموزشی را جبران کند یا برعکس، بهترین موفقیت و موضوع تدریس را با عدم توانایی در ایجاد ارتباط عاطفی مطلوب به محیط غیر فعال و غیر جذاب تبدیل کند (۲). در واقع عملکرد و ویژگی‌های استاد است که باعث دستیابی به اهداف آموزشی و یادگیری دانشجو می‌گردد. بدین لحاظ ویژگی‌های مدرس اثربخش مورد توجه بسیاری از محققین در جهان بوده است (۳). ارزشیابی، فرایندی فراگیر و ضروری برای تمامی سازمان‌هاست و برای مؤسسات آموزش عالی که عدالت و تعالی را هدف خود قرار داده‌اند، ضرورتی فزون‌تر دارد (۴). هدف اساسی ارزشیابی، تقویت فعالیت‌ها و روش‌های اثربخش و تضعیف یا حذف فعالیت‌ها و روش‌های غیر اثربخش، نامطلوب و کمک به مدیران برای تصمیم‌گیری معقول‌تر در مورد استخدام، ترفیع استادان و در نهایت ارتقاء تعلیم به عنوان یک حرفه است (۷-۵). ارزشیابی عملکرد اساتید یکی از ابزارهای مهم در فرایند فعالیت‌های آموزشی است و این امکان را فراهم می‌سازد تا بر اساس نتایج حاصله، نقاط قوت و ضعف را تشخیص داده، با تقویت جنبه‌های مثبت در رفع نارسایی‌های آن گام‌های مؤثری برداشته شود (۸). ارزشیابی و قضاوت درباره مدرس از طریق خودارزیابی مدرسان، نظرخواهی از دانشجویان، نظرخواهی از همکاران و آزمون قابلیت‌های تخصصی به دست می‌آید (۹). یکی از مهم‌ترین ارزشیابی‌ها در تمام نظام‌های آموزشی، ارزشیابی دانشجویان از فعالیت‌های اساتید می‌باشد (۱۰). در بیش‌تر دانشگاه‌های جهان پرسش از دانشجویان به عنوان مهم‌ترین منبع ارزیابی کیفیت فرایند تدریس استاد است. این روش ساده و قابل اعتماد برای ارزشیابی اساتید غالباً برای ارتقاء اساتید، پرداخت پاداش و ... استفاده می‌شود (۱۳-۱۱). مهم‌ترین دلیل ارزشیابی دانشجویان از اساتید و تأکید بر بهبود آن ایجاد بازخوردی مناسب به اعضاء هیأت علمی

مورد استفاده در تحقیقات مشابه (۲۵-۲۲) و نظرخواهی از متخصصین و محققین مورد پذیرش قرار گرفت. پایایی آن نیز با محاسبه آلفای کرونباخ ($\alpha=0/8$) تأیید گردید. معیار سنجش و نمره‌بندی داده‌ها به صورت "بی‌اهمیت، کم‌اهمیت، نسبتاً مهم، مهم و بسیار مهم" بود که به ترتیب امتیاز ۱ تا ۵ در مقیاس سنج لیکرت در نظر گرفته شد. جهت افزایش دقت پاسخ دانشجویان به سؤالات، محققان پس از هماهنگی‌های لازم قبل از شروع درس در کلاس حضور یافتند و پس از توجیه و شرح اهمیت طرح تحقیقاتی به منظور جلب همکاری دانشجویان، پرسشنامه در اختیار آن‌ها قرار داده شد. از دانشجویان درخواست شد تا نظرات واقعی خود را با دقت کامل برای هر یک از ویژگی‌های استاد خوب در پرسشنامه منعکس نمایند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS 18 و آمار توصیفی (درصد فراوانی نسبی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون‌های t، لون، آنالیز واریانس و توکی) در سطح معنی‌داری ۵ درصد استفاده گردید. جهت رعایت ملاحظات اخلاقی، شرکت در مطالعه اختیاری بوده، پرسشنامه‌ها بدون مشخصات فردی و به صورت کلی تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها

۳۳ نفر از دانشجویان (۱۷/۰۹ درصد) در زمان مطالعه در دسترس نبوده‌اند. از ۱۶۰ دانشجوی شرکت‌کننده در بررسی، ۷۸/۱ درصد دانشجوی دختر، ۶۵/۴ درصد در مقطع کارشناسی و ۷۳/۸ درصد دانشجویان دانشکده پیراپزشکی بودند. مهم‌ترین خصوصیات یک استاد خوب دانشگاهی از دیدگاه دانشجویان به ترتیب، فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس (میانگین ۴/۸۶)، سن (میانگین ۴/۸۱)، تسلط استاد بر درس مورد تدریس (میانگین ۴/۷۸)، علاقمندی به تدریس (میانگین ۴/۷۶)، انتقادپذیری و استفاده از فناوری اطلاعات در کلاس (میانگین ۴/۷۱) می‌باشد. هم‌چنین آمادگی برای کمک به رفع اشکال دانشجویان

(میانگین ۳/۶۸)، ارتباط صمیمی با دانشجویان (میانگین ۳/۸۷)، علاقه‌مندی به پژوهش (میانگین ۳/۹۴) و انجام کارهای مشترک پژوهشی و در دسترس بودن استاد (میانگین ۳/۹۸) از کم‌اهمیت‌ترین ویژگی‌هایی است که یک استاد خوب باید داشته باشد. از نظر دانشجویان در زمینه دانش پژوهی، تسلط استاد بر درس مورد تدریس (میانگین ۴/۷۸) در اولویت اول و علاقه‌مندی به پژوهش (میانگین ۳/۹۴) در اولویت آخر قرار دارد. در زمینه روش تدریس، استفاده از فناوری اطلاعات در کلاس با میانگین ۴/۷۱ در اولویت اول و وقت‌شناسی و حضور به موقع در کلاس با میانگین ۴/۱۲ در اولویت آخر قرار دارد. هم‌چنین در زمینه شخصیت فردی، فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس (میانگین ۴/۸۶) در اولویت اول و میزان کمک به حل مشکلات دانشجویان (میانگین ۴/۰۶) در اولویت آخر قرار دارد و در نهایت در زمینه توانایی در ارتباط می‌توان گفت که استفاده از تکنیک‌های ارتباطی مناسب با میانگین ۴/۶۸ در اولویت اول و آمادگی برای کمک به رفع اشکال دانشجویان با میانگین ۳/۶۸ در اولویت آخر می‌باشند. دانشجویان دختر و پسر به یک اندازه به حیطه‌های دانش پژوهی، شخصیت فردی و توانایی در ارتباط اهمیت می‌دهند ولی در زمینه روش تدریس از آنجایی که $\text{sig}=0/004$ و از ۰/۰۵ کوچک‌تر است، می‌توان نتیجه گرفت که درجه اهمیت دانشجویان دختر و پسر به حیطه روش تدریس به یک اندازه نیست. هم‌چنین با توجه به جدول شماره ۱ دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر به حیطه روش تدریس اهمیت می‌دهند.

جدول شماره ۱: میانگین و انحراف معیار حیطه‌های چهارگانه استاد خوب

حیطه	تعداد	میانگین	انحراف معیار
دانش پژوهی	دختر ۱۲۵	۴/۳۴	۰/۴۳
	پسر ۳۵	۴/۳۳	۰/۴۲
روش تدریس	دختر ۱۲۵	۴/۴۳	۰/۳۹
	پسر ۳۵	۴/۲۰	۰/۴۶
شخصیت فردی	دختر ۱۲۵	۴/۵۸	۰/۳۸
	پسر ۳۵	۴/۴۷	۰/۴۲
توانایی در ارتباط	دختر ۱۲۵	۴/۲۱	۰/۴۹
	پسر ۳۵	۴/۲۴	۰/۴۶

که در دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد مهم‌ترین اولویت دانشجویان در ارزشیابی اساتید را تسلط بر موضوع درسی گزارش نمود (۲۹). در مطالعه دیگری نیز تسلط علمی، مهم‌ترین ویژگی استاد خوب عنوان شده است (۳۰). تحقیقات زیادی تسلط علمی استاد بر درس را به عنوان مهم‌ترین ویژگی استاد خوب گزارش نمودند (۲۵، ۳۴-۳۱).

Jirovec و همکاران (۱۹۹۸) معتقد است ارزشیابی دانشجو از توانایی تدریس استاد با مهارت‌های ملموس تدریس ارتباط نزدیکی دارد (۳۵). دانشجویان شرکت کننده در تحقیق، انتقادپذیری و استفاده از فناوری اطلاعات در کلاس را نیز یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های استاد خوب عنوان کردند. بر اساس گزارش مظلومی محمودآباد و همکاران، دانشجویان دانشگاه شهید صدوقی یزد نیز انتقادپذیری استاد را به عنوان یک ویژگی مهم اعلام نموده‌اند (۳۶). در مطالعه رضانی عنوان شده است که ۵۲ درصد اعضای هیأت علمی از کامپیوتر استفاده می‌کنند و ۷۱ درصد آن‌ها از افراد دیگری در جستجوی اطلاعات کمک می‌گیرند (۳۷). در پژوهش مرادی مقدم گزارش شده است که ۸۷/۹ درصد اساتید دانشگاه اهواز در زمینه دسترسی و استفاده از اینترنت دچار مشکل می‌باشند (۳۸). نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد از دیدگاه دانشجویان، در دسترس بودن و آمادگی برای کمک به رفع اشکال دانشجویان، ارتباط صمیمی با دانشجویان، علاقه‌مندی به پژوهش و انجام کارهای مشترک پژوهشی از کم اهمیت‌ترین ویژگی‌هایی است که یک استاد خوب باید داشته باشد. در مطالعه گشمرد و همکاران، در دسترس بودن از نظر اساتید دانشگاه علوم پزشکی بوشهر نیز اهمیت کمی دارد (۳۹). در مطالعه گشمرد در بوشهر و مرندی در زاهدان، دانشجویان کمترین امتیاز را به انجام مشاوره در زمینه غیر درسی داده‌اند (۴۰، ۳۹). اهمیت کم علاقه‌مندی به پژوهش از دید دانشجویان شرکت کننده در این تحقیق با نتایج تحقیق گشمرد همخوانی دارد (۳۹). اما این

نتایج آنالیز واریانس نشان می‌دهد دانشجویان بین چهار حیطه تشکیل دهنده ویژگی‌های یک استاد خوب (دانش پژوهی، روش تدریس، شخصیت فردی و توانایی در ارتباط) تفاوت معنی‌داری قائل شدند ($\text{sig}=0$). با استفاده از آزمون توکی و هم‌چنین میانگین حیطه‌ها می‌توان به این نتیجه رسید که چهار حیطه دو به دو اختلاف زیادی دارند ولی بین دو حیطه دانش پژوهی و روش تدریس یک استاد اختلاف معنی‌داری وجود ندارد.

بحث

تدارک و توسعه برنامه ارزشیابی اعضای هیأت علمی از اولویت‌های مهم یک مؤسسه آموزشی است (۲۶). بسیاری معتقدند ارزشیابی‌های دانشجویی تنها منبع ملموس و بهترین نوع ارزشیابی هستند، زیرا دانشجویان تنها افرادی هستند که مستقیماً توسط استادان آموزش داده می‌شوند و بنابراین برای ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی در بهترین شرایط قرار دارند (۲۷). در پژوهش حاضر نیز نظرات دانشجویان در خصوص ویژگی‌های استاد خوب مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج نشان می‌دهد فن بیان و رعایت مهارت‌های تدریس، تسلط استاد بر درس مورد تدریس و علاقه‌مندی به تدریس از مهم‌ترین اولویت‌های دانشجویان شرکت کننده در تحقیق بوده است. گاهی با وجود تسلط کامل علمی استاد بر موضوع تدریس، نداشتن مهارت‌های تدریس و فن بیان، انتقال مفاهیم و کیفیت یاددهی - یادگیری و در نتیجه ارزشیابی دانشجو از استاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. Mandira و همکاران (۱۹۹۶) نیز در تحقیقی با عنوان ویژگی‌های یک استاد ایده‌آل در محوری تحت عنوان صلاحیت حرفه‌ای، خصوصیت علم به موضوع را به عنوان یکی از صفات استاد ایده‌آل مورد تأکید قرار داده است (۲۸). مطالعه قربانی و همکاران نیز به تسلط علمی استاد و شیوایی بیان به عنوان مهم‌ترین خصوصیت یک استاد خوب دانشگاهی اشاره می‌نماید (۲۱). حسینی در تحقیقی

با توجه به اولویت تسلط استاد بر درس و فن بیان، لازم است دانشگاه‌ها هنگام جذب اساتید به این معیارها توجه ویژه‌ای داشته باشند. هم‌چنین در طول خدمت، با برگزاری کارگاه‌های آموزشی سعی در بهبود مهارت‌های تدریس اساتید و به روز نگاه داشتن اساتید از نظر موضوع تدریس نمایند. این امر در خصوص رشته‌های علوم پزشکی که علم و دانش مورد نیاز دانشجویان آن با سرعت زیادی در حال تغییر و پیشرفت است ضرورتی فزون‌تر دارد. در زمینه استفاده اساتید از فناوری اطلاعات در کلاس، با توجه به پیشرفت روزافزون تکنولوژی، ایجاد دوره‌هایی برای یادگیری مهارت‌های کامپیوتری، آشنایی با شیوه‌های اطلاع‌یابی از اینترنت و جست‌وجوی اطلاعات تخصصی ضروری می‌باشد. با توجه به این که جایگاه دانشجویان در ارزشیابی اساتید غیر قابل انکار است و نظرات و دیدگاه‌های آنان شاخصی گران‌بها در بهبود تدریس و مهارت‌های استاد و در نتیجه بهبود کیفیت آموزش می‌باشد لذا نظرات آنان باید مورد توجه قرار گیرد.

پیشنهاد می‌شود کمیته توانمندسازی آموزش اعضای هیات علمی در دانشگاه با هدف ارزشیابی دوره‌ای و منظم اساتید به منظور کشف، کاستن و تقویت نقاط قدرت و ضعف اساتید و در نتیجه سیستم آموزشی تشکیل گردد. فرم‌های ارزشیابی با نظرخواهی از اساتید محترم تهیه و به صورت دوره‌ای تکمیل گردد و به منظور ارزیابی اساتید در بازه‌های زمانی و بررسی روند صعودی یا نزولی ارزشیابی اساتید مورد مطالعه قرار گیرد.

که چرا دانشجویان برای این ویژگی اهمیت کمی قایل شده‌اند نیاز به بررسی‌های بیشتر دارد. شاید یکی از دلایل احتمالی، عدم آگاهی دانشجویان از اهمیت پژوهش و یا عدم وجود انگیزه و عدم تمایل به تلاش برای کسب دانش بیشتر باشد.

در پایان می‌توان نتیجه گرفت که وجود رابطه معنی‌دار بین جنسیت دانشجویان و روش تدریس استاد بوده است. نتایج نشان می‌دهد دانشجویان دختر نسبت به دانشجویان پسر اهمیت بیشتری برای حیطه روش تدریس استاد قائل شدند که می‌تواند ناشی از دقت، توجه، سخت‌گیری و تمایل بیشتر دانشجویان دختر به کسب دانش بیشتر، نمرات بهتر و ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر باشد. هم‌چنین اهمیت زیاد دانشجویان به حیطه شخصیت فردی استاد با مطالعات مرنندی همخوانی دارد (۴۰). علی‌رغم این که اولویت‌هایی که دانشجویان به عنوان بسیار مهم و مهم انتخاب نموده‌اند اولویت‌هایی اساسی می‌باشد لیکن بسیاری از ملاک‌های یک استاد خوب از دید دانشجویان پنهان مانده و آن‌ها را به عنوان اولویت‌های کم اهمیت تلقی کرده‌اند. لذا توجه به معیارهایی که دانشجویان به عنوان اولویت مهم عنوان نکرده‌اند نیز حائز اهمیت است. به عنوان مثال ارتباط صمیمی با دانشجویان (میانگین ۳/۸۷) کم اهمیت تلقی شده است.

در حالی که مطالعه Bergman و همکاران (۱۹۹۰) نشان داد که دانشجویان به مهارت‌های ارتباطی اساتید اهمیت بیشتری می‌دهند (۴۱).

References

1. Bland CJ, Wersal L, VanLoy W, Jacott W. Evaluating faculty performance: a systematically designed and assessed approach. *Acad Med* 2002; 77(1): 15-30.
2. Shabani H. Skill's education. 3rd ed. Tehran: Samt company; 1994: 150 (Persian)
3. Asgari F, Mahjoob Moadab H. Comparing characteristics of an effective teaching from teachers' and students point of view, Guilan university of medical sciences. *Journal of Medical Education Development Center of Kerman University of Medical Sciences*. 2010; 7:26-33. [Persian]

4. Shinkfield AJ, Stufflebeam D. Teacher evaluation: guide to effective practice. 1st ed. Boston: Kluwer Academic Publisher. 1995.
5. Javadian Y, Miri SM, Alizadeh Navaei R, Karimi P. "Evaluation of theory teaching from students' points of view in Babol Medical University, 1st term of 2001-02". Journal of Babol University of Medical Sciences. 1382; 61-56.
6. Sharifi M, Jourabchi Z, Alipour Haydari M. Teachers effectiveness on student assessment of teachers and the course. The Journal of Qazvin University of Medical Sciences & Health Services. 1381; 22(): 87-81.
7. Adhami A, Nakhaei N, Fasihi Harandi T, Fattahi Z. Preliminary assessment of the validity and reliability of the evaluation questionnaires by the students regarding teaching methods of the faculty members of Kerman University of Medical Sciences in 2002-03. Strides in Development of Medical Education, Journal of Medical Education Development Center of Kerman University of Medical Sciences. 2005; 2(1): 121-129.
8. Safe AA. Educational measurement and Evaluation. Tehran. Publication Douran. 1380. pp:379,439,86.
9. Faith EF. Are student evaluations of teaching fair? [Cited 2010 June7]. Available from: <http://web.cs.toronto.edu/Assets/DCS+Digital+Assets/EllenStudentEvals.pdf>
10. Metcalfe DH, Matharu M. Students' perception of good and bad teaching: report of a critical incident study. Med Educ 1995; 29(3): 193-7.
11. White L J. Efforts by Departments of Economics to Assess Teaching Effectiveness: Results of an Informal Survey. J Econ Educ 1995; 26: 81-85.
12. Costin F, Greenough W T, and Menges RJ. Student Ratings of College Teaching: Reliability, Validity, and Usefulness. Rev Educ Res 1971; 41:511-535.
13. Dilts D A. A Statistical Interpretation of Student Evaluation Feedback. J Econ Educ 1980; 11: 10-15
14. Found N. Women in academic: two steps forward, one step back. Washington: American Psychological Association 2000. [cited 2001 oct 17]. Available from: <http://www.apa.org/pi/wpo/acadme/repthome.html>.
15. Marsh HW, Hau KT, Chung ChM, Siu TLP. Students' evaluations of university teaching: Chinese version of the Students' Evaluations of Educational Quality Instrument. J Educ Psychol 1997; 89(3): 568-72.
16. Shakournia AH, Motlagh MA, Malayeri A, Jahan mard A, and Kamili Sani H. The view of Jondishapour Medical university students about faculty evaluation. Iranian J Edu Res 2005; 5: 109- 117 (Persian).
17. Hake RR.. Problems with student evaluation. Is assessment the remedy? April 2002; Available from <http://www.stu.ca/hunttake.html>.
18. Amini M, Honardar M. The view of faculties and medical students about evaluation of faculty teaching experiences. Koomesh 2008; 9: 171-177 (Persian).
19. Seif A. Teacher evaluation using students' view point. is it reliable? Psychol Res 1997; 1: 12-24.
20. Irby DM, Gillmore GM, Ramsey PG. Factors affecting ratings of clinical teachers by medical students and residents. J Med Educ 1987; 62: 1-7
21. Ghorbani R, Haji-Aghajani S, Heidarifar M, Andade F, Shams-Abadi M. Viewpoints of

- nursing and para-medical students about the features of a good university lecturer. *Koomes* 2008; 10: 77-83 (Persian).
22. Savari K, Ghaseminejad J. and Dehghan H. Survey of the features of a good teacher from view points of high school students in Mahshahr. *Psychol Educ Sci* 2002; 13,14: 75-84 (Persian).
  23. Vahabi A, Sayadi M, Shahsavari S, Khadem MB, Veisi A. and Pouladi A. Features of a good teacher from view points of Kordestan University of medical sciences. *Steps of developments in medical education 2006* (Kerman university of medical sciences); 2 (Suppl. The 8th of National Meeting in Medical Education): 175-178 (Persian)
  24. Ekrahi M, Anvar M, Sahmodini MA, Moshki Baf MH. And Khademi S. Survey of the features of a good teacher on the basis of the teachers' view in Fasa college of medical sciences. *Steps of developments in medical education Journal 2006* (Kerman university of medical sciences); 2 (Suppl. The 8th of National Meeting in Medical Education) 96-97 (Persian).
  25. Yousefi Mashouf R. and Emdadi Sh. Students 'views about the individual features and Teaching skills in Hamedan university of Medical Sciences. *Steps of developments in medical education Journal 2006* (Kerman university of medical sciences); 2 (Suppl. The 8th of National Meeting in Medical Education): 179- 180 (Persian).
  26. Gien- Lant T. Evaluation of faculty teaching effectiveness toward accountability in education. *Nurs Edu* 1991; 30: 92-95.
  27. Emery C, Kramer K, Tian R. Return to academic standards: Challenge the student evaluation of teaching effectiveness. Available from: URL: http://www.bus.lsu.edu/academics/accounting/faculty/lcrumbley/stu_rat_of_%20instr.htm.
  28. Mandira D, Farouk El, Abdulbari B. Student and faculty perceptions of the characteristics of an ideal teacher in a classroom setting. *Med Teach*. 1996; 18:141-146.
  29. Hossini SM, Sarchami R. Attitude of students of Qazvin Medical University towards priorities in teachers assessment. *The Journal of Qazvin University of Medical Sciences & Health Services*. 2002; 22: 37-33.
  30. Haji-Aaghajani S. Comparison and Survey of teachers and students' views about the items of a good teacher. *Teb-Va-Tazkieh* 2001; 41: 47- 51 (Persian).
  31. Reshadmanesh N, Zarezadeh Y. and Salehhajir M. Survey of the students' criteria in evaluating the teachers in Kordestan university of medical sciences. *Steps of developments in medical education Journal 2006* (Kerman university of medical sciences); 2 (Suppl. The 8th of National Meeting in Medical Education): 221 (Persian).
  32. Najafipour S, Farahmandjou F, Amini M, Rahiminejad M. and Tabesh S. Evaluation of teachers from viewpoints of teachers and students of Jahrom university of Medical sciences. *Steps of developments in medical education Journal 2006* (Kerman university of medical sciences); 2 (Suppl. The 8th of National Meeting in Medical Education):95 (Persian)
  33. Marandi A. Survey of the criteria of a good teacher from viewpoints of teachers and students, Thesis in G.P, Zahedan university of medical Sciences, 2001- 2002 (Persian). Available from: <http://database.irandoc.ac.ir>

34. Jahan F, Sadaf S, Kalia S, Khan A. and Hama HB. Attributes of an effective clinical teacher: A survey of students' and teachers' perceptions. *J Coll physicians Surge Pak* 2008; 18: 357-361.
35. Jirovec RL, Ramanathan CS, Alvarez AR. Course evaluations: What are social work students telling us about teaching effectiveness? *J Soc Work Educ* 1998; 34 (2): 229-37.
36. Mazloomi Mahmood Abad S.S, Rahaei Z, Ehrampoush M.H, Soltani T. The characteristics of an expert faculty member based on view point of medical student - Yazd, Iran - 2008. *J Hormozgan Univ Med Sci* 2010; 14(3): 226-233(Persian).
37. Ramezani T. Investigation of Information need of faculty memberrrs in Birjand University, MSC Thesis. Tehran: Tarbiat Modares University: 2001. [Persian]
38. Moradimoghadam H. Investigation of information needs of the faculty memberrrs in Shahid Chamran University of Ahvaz in 2002-2003 to identify service priorities in the university libraries, MSC Thesis. Ahvaz: Shahid Chamran University: 2003[Persian].
39. Gashmard R, Moaetamed N, Vahedparast H. Faculty members and students viewpoints on characteristics of a good university teacher in Boushehr University of medical sciences. *Iranian J of Med Edu* 2011. 11(1):48 - 57 (Persian).
40. Marandi A. [Didgahhaye asatid dar morede khosooosiate yek ostade khoob]. [Dissertation]. Zahedan: Zahedan University of Medical Sciences 2002. [Persian]
41. Bergman K, Gaitskill T. Faculty, and student perceptions of effective Clinical teachers: an extension study. *J. Prof. Nurs.* 1990; 6(1): 33-44.

Archive of SID